

Wojewódzka
Biblioteka Publiczna
im. Ł. Górnickiego
w Białymstoku

GŁOS

BIBLIOTEK PUBLICZNYCH
Województwa Białostockiego

BIULETYN
INFORMACYJNO-METODYCZNY

BIAŁYSTOK 1994

NR 6

ERRATA
"Głos" Nr 6

Str. 14 podpis pod zdjęciem:

jest:

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Nowinki.

powinno być:

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Mońki.

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. Łukasza Górnickiego
w Białymstoku

G Ł O S
BIBLIOTEK PUBLICZNYCH
WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO

Szczęśliwego Nowego Roku
1995

Wszystkim bibliotekarzom

BIULETYN INFORMACYJNO - METODYCZNY

BIAŁYSTOK 1994

Nr 6

Redaguje
zespół pracowników

Działu Metodyki Bibliotecznej
i Doskonalenia Kadr
pod kierownictwem

Jadwigi JUCHNIEWICZ

Adres:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Łukasza Górnickiego
15-950 Białystok, ul. Kilińskiego 16
tel. 416-689 lub 326-436 wew. 18

Druk: ORTHDRUK, Białystok, tel. 225-17

**Radosnych, miłych i pogodnych ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA**

ORAZ

**SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO Roku
1995**

życzy wszystkim bibliotekarzom

Dyrekcja
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Łukasza Górnickiego
w Białymstoku

SPIS TREŚCI

1. Jubileusz 75-lecia Biblioteki 5
2. Walentyna Siniakowicz 7
  - Z myślą o przeszłości ku przyszłości.
  - Jubileusz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Łukasza Górnickiego
w Białymstoku (1944-94)
3. Marianna Okulczyk 13
  - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Mońki
4. Jadwiga Juchniewicz 15
  - Księgozbiory białoruskie w bibliotekach
samorządowych województwa
5. Ewa Jarmołowicz 18
  - Książka mówiona w zbiorach WBP
6. Jadwiga Pisanko 20
  - Czasopisma lokalne w zbiorach Wojewódzkiej
Biblioteki Publicznej w Białymstoku
7. Małgorzata Kamińska 22
  - Nowości księgozbioru regionalnego WBP
8. Kronika ważniejszych wydarzeń 25
9. Ewa Ziniewicz-Siergiejko 28
  - Odeszli na emeryturę.

JUBILEUSZ 75-lecia BIBLIOTEKI

Szanowni Państwo!

W dniu 7 października 1994 r. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku odbyła się uroczystość jubileuszowa związana z powstaniem 75 lat temu biblioteki publicznej w m. Białymstoku. Powstała ona dzięki wielkiemu zaangażowaniu mieszkańców miasta, gdyż to Oni wykazali ogromne zamiłowanie do książek. Henryk Mościcki w 1933 r. w "Zarysie historycznym" napisał tak:

"Poważną placówką polskości i bastionem kultury polskiej stała się Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowana przy poparciu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i ofiarności poszczególnych obywateli miasta".

Uroczystość jubileuszowa odbyła się w lokalu czytelnicy książek wojewódzkiej biblioteki, na którą przybyli zaproszeni goście w osobach:

- Vicewojewody Białostockiego
- viceprzewodniczącego Sejmiku Samorządowego woj. białostockiego
- przedstawicieli MKiSzt.
- przedstawicieli Prezydenta Miasta Białegostoku w osobach
- Dyrektora Biblioteki Narodowej
- I z-cy dyrektora Biblioteki Narodowej i Przewodniczącego ZG SBP w Warszawie
- Grzegorza Rykowskiego
- Ferdynanda Męczkowskiego
- Krystyny Kuźmińskiej
- Małgorzaty Misiejuk
- Bogusława Dębskiego
- Zofii Zięckowskiej
- prof. Adama Manikowskiego
- dr Stanisława Czajki,

- dyrektora Centrum Ustawicznego Kształcenia Bibliotekarzy w Warszawie - Józefa Lewickiego
- dyrektora Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy - Janiny Jagielskiej
- dyrektora Pomorskiej Książnicy w Szczecinie - Stanisława Krzywickiego
- dyrektora Muzeum Wojska w Białymstoku - dr Krzysztofa Filipowa
- dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury w Białymstoku - Kazimierza Derkowskiego
- przedstawicieli dyrekcji Zespołu Placówek Kształcenia Nauczycieli w Białymstoku
- prezesa Zarządu Okręgu Polskiego Związku Niewidomych - Remigiusza Dziemiana

Na uroczystość przybyli także zasłużeni bibliotekarze oraz obecni pracownicy.

Z historią biblioteki publicznej miejskiej i czytelnicy (1919-1943) zapoznali zebranych gości i bibliotekarzy - Pani dr Zofia Sokół.

W drugiej części wystąpiła dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku mgr Walentyna Siniakowicz - omówiła powojenny start bibliotek białostockich. Wystąpienie to drukujemy w niniejszym numerze "Głosu".

Imprezie towarzyszyła wystawa wydawnictw biblioteki oraz wystawa p.n. "Białostocka Książnica i jej pierwsze zbiory".

Wiele interesujących imprez i wystawek okolicznościowych zorganizowały filie biblioteczne działające w mieście Białymstoku. Imprezę w całości nagrano na kasetę video, mogą więc obejrzeć Ci, którzy nie mieli okazji uczestniczyć w naszej uroczystości.

Z MYŚLĄ O PRZESZŁOŚCI KU PRZYSZŁOŚCI. JUBILEUSZ WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ IM. ŁUKASZA GÓRNICKIEGO W BIAŁYMSTOKU (1944-94)

Powojenny start bibliotek białostockich odbywał się w bardzo trudnych warunkach.

Książka polska doznała szczególnej martyrologii w okresie okupacji, kiedy to z premedytacją niszczone wszystko, co dokumentowało dorobek kulturalny narodu.

W planach okupanta książki polskie i biblioteki skazane były na całkowitą zagładę. Pozamykano i polikwidowano biblioteki, książki wywożono do fabryk papieru, niszczone je i palono. Straty księgozbiorów oszacowano na 90 procent.

Droga białostockiej Biblioteki na przestrzeni minionych lat nigdy nie była łatwa.

Biblioteka przeżyła w tym czasie wraz z bohaterskim miastem Białymstok dwie wojny światowe i okupację. Podobnie jak cały kraj, musiała dźwigać się do nowego życia z gruzów i popiołów.

Ósmego sierpnia 1944 r. w 14 dni po wyzwoleniu miasta Białegostoku została powołana do działalności Miejska Biblioteka i Czytelnia Publiczna. Pracę swą rozpoczęła od gromadzenia księgozbioru. Sześć osób, przyszłych pracowników biblioteki wydobywało spod gruzów teatru miejskiego "Palace" zmagazynowany w piwnicach księgozbiór, pochodzący ze zlikwidowanych bibliotek miasta, w tym również byłej biblioteki miejskiej.

Wydobyty księgozbiór pracownicy przenieśli do 3-pokojowego lokalu przy ul. Orzeszkowej 15 oraz na ul. Mickiewicza 4.

Po zakończeniu prac porządkowych w końcu listopada 1944 r. bibliotekę udostępniono mieszkańcom Białegostoku.

Można stwierdzić, że przetrwała zwycięsko najcięższe czasy.

Skromny wówczas księgozbiór 1000 wol. (inne źródła podają że 2 tys. wol.) Miejskiej Biblioteki Publicznej zaczął się powiększać dzięki darom społeczeństwa.

Sam fakt udostępnienia w tak krótkim czasie polskiej książki czytelnikom stanowi duże wydarzenie w dziejach kulturalno-oświatowych miasta.

Pierwszym kierownikiem Biblioteki został **Władysław Wójcik**, w trzy dni później zastępcą został **Józef Bartnicki**, następnie zatrudniona została **Stanisława Łaniewska**, która po kilku miesiącach ustąpiła miejsca dr **Michałowi Ambross**.

Po odejściu w dość krótkim czasie Pana dr Michała Ambrossa do pracy w Bibliotece Narodowej w Warszawie kierownictwo objęła Pani **Helena Stasiak**.

Zorganizowana Biblioteka zaczyna w tym czasie rozszerzać zasięg swojej działalności. W tym samym roku utworzona została czytelnia z 15 miejscami dla czytelników.

Włożono wiele wysiłku, aby w 1948 r. księgozbiór biblioteki liczył - 16.788 tomów; wypożyczeń - 83 tys. Zarejestrowano - 2.290 czytelników. Liczba pracowników wynosiła 10 osób. Rok później (w 1949 r.) przystąpiono do organizacji filii bibliotecznych w mieście. Powstały 4 filie:

F 1 - ul. Wiatrakowa

F 2 - ul. Mazowiecka

F 3 - ul. Traugutta

F 4 - ul. Puławskiego.

Realizując postanowienia DEKRETU o bibliotekach z 1946 roku władze administracyjno-samorządowe dążyły do zorganizowania pełnej sieci bibliotek publicznych. Głównie chodziło o powołanie bibliotek po-wiatowych, gminnych, a następnie punktów bibliotecznych.

Dekret mimo swego historycznego znaczenia nie rozwiązywał wielu istotnych spraw, a głównie braku książek i środków na ich zakup do nowo powstałych placówek. Brak też było funduszy na wyposażenie w sprzęt biblioteczny.

Mimo to biblioteki powstawały. W 1950 r. na terenie województwa zorganizowanych zostało 176 placówek bibliotecznych w tym: 12 powiatowych 7 miejskich 157 gminnych, w tym też roku powołana została Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Białymstoku, która mieściła się "kątem" przy Samodzielnym Referacie Bibliotek. Wojewódzka Biblioteka Publiczna zatrudniała wówczas tylko jednego pracownika. Do jego obowiązków należał instruktaż i nadzorowanie bibliotek niższego szczebla działających w województwie.

Kolejny okres rozwoju organizacyjnego publicznych bibliotek powszechnych związany był głównie z nowym podziałem administracyjnym kraju oraz Zarządzeniem Ministra Kultury i Sztuki z dnia 16 lipca 1954 r. w sprawie połączenia miejskich bibliotek z powiatowymi w miastach będących siedzibą powiatu i województwa.

W Białymstoku na mocy Uchwały Nr 12/248 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 8 września 1954 r. powołana została Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna.

Na tej samej zasadzie dokonano w 1955 czyli rok później połączenia bibliotek powiatowych z miejskimi.

Fakt połączenia miał duże znaczenie. Zamiast dwóch równolegle istniejących placówek, których praca na wielu odcinkach dublowała się, powstała jedna wzmoczona organizacyjnie biblioteka o skoordynowanej działalności gwarantująca możliwość rozwinięcia pracy instrukcyjno - metodycznej na całe województwo.

Dalej kontynuowano rozbudowę sieci. W Białymstoku powstało następujących 5 filii bibliotecznych. Pierwszym dyrektorem połączonej Biblioteki została **Alfreda ROMANOWSKA**. Funkcję tę pełniła bardzo krótko z powodu przejścia do pracy w Urzędzie. Mianowany na stanowisko dyrektora został **Władysław MALEWSKI**. Funkcję tę pełnił od 1.09.1955 - 31.08.1969.

Dzieje 50-letniej działalności Biblioteki są niezwykle ciekawe, a przy tym pouczające.

Gdybyśmy mogli zatrzymać się tutaj nad nimi nieco dłużej, zobaczylibyśmy, z jakich źródeł ideowych i moralnych czerpała Biblioteka siły do swych działań społecznych, jak silnie była stale związana z rzeszami czytelników, którzy w jej księgach szukali wiedzy, prawdy i pomocy w układaniu swego życia, na czym gruntował się i wciąż wzrastał jej autorytet i jak wielką rolę w jej życiu odegrali dyrektorzy: **Władysław WÓJCIK, dr Michał AMBROSS, Helena STASIAK, Alfreda ROMANOWSKA, Władysław MALEWSKI, Stefan ASANOWICZ, Zbigniew DĄBROWSKI**, zastępcy dyrektorów **Teresa HOŚCIEŁOWICZ, Marianna ŁOCHOWSKA** oraz pracownicy: Tatiana Gadowska, Krystyna Glińska, Helena Roszczyk, Helena Kurzyna, Maria Trybulska, Anna Bagińska, Helena Aleksyńska, Klara Sawicka, Jadwiga Suszko, Helena Modzelewska, Wanda Poczobuł, Regina Szymańska, Stanisława Sztukowska, Jadwiga Baka, Weronika Baltaziak, Czesława Kummer, Tamara Kulesza, Urszula Lewicka, Nina Liborska, Jadwiga Kalinowska, Krystyna Ostrowska, Helena Jackowska, Stanisława Leszczyńska, Alina Mateuszuk i inni.

Oni to byli orędownikami i inspektorami różnych nowatorskich poczynań. Dzięki ich zabiegom i ogromnym staraniom w 1956 r. biblioteka otrzymała nowy lokal - budynek przy ul. Kilińskiego 16, w dawnej loży masonskiej.

W latach 1955/56 obserwujemy żywołowy, często nie przemyślany rozwój sieci bibliotek i punktów bibliotecznych, szczególnie na wsi. Potwierdza to fakt, że już w 1957/58 zaszła konieczność przeprowadzenia korekty. Mimo to powstają dalsze placówki. Zaczęła działać biblioteka w Supraślu, Hajnówce, Łapach. W latach 1961-73 powstaje dalszych 17.

Do końca roku 1968 liczba filii bibliotecznych wzrosła do 11 a punktów bibliotecznych do 24.

Powstały filie w dzielnicach: Bacieczki, Nowe Miasto, Starosielce, Dojlidy Fabryczne, w dzielnicach Przydworcowej, a następnie w Skorupach i Pieczurkach.

W wyniku następnej reformy podziału administracyjnego kraju, Decyzją Wojewody Białostockiego z dnia 5 czerwca 1975 r. WiMBP przyjęła nazwę Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej.

Mówiąc o dorobku bibliotekarstwa nie sposób pominąć wkładu, jaki wniósł ruch społeczny tysięcy aktywnych miłośników książki, rekrutując się z różnych warstw społecznych, skupiających się wokół **KOŁA PRZYJACIÓŁ BIBLIOTEK** powołanego w 1957 roku przy Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej liczącego 216 członków. Do najstarszych działaczy tego ruchu należy zaliczyć Pana **Wincentego Popławskiego** - pierwszego przewodniczącego, **Zofię Mokrauz**, **Feliksa Richtera**, **Jadwigę Henisz** i wielu innych. Wystarczy podać, że z funduszy zebranych w latach 1957-73 zakupiono dla WiMBP - 25 tys. woluminów.

Nowy etap rozwoju Biblioteki to lata 80 i 90-te.

W tym czasie nastąpiły znaczne zmiany, które miały wpływ na jej obecny kształt i warunki działalności.

W 1986 r. w ramach remontu kapitalnego ze środków Wojewody Białostockiego i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków został wyremontowany budynek a czytelnie książek, prasy i hole otrzymały nowy wystrój. W tym też roku 23 października odbyła się uroczystość nadania Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej imienia Łukasza Górnickiego. Nowe warunki umożliwiły lepsze rozmieszczenie zbiorów i rozwinięcie działalności Książnicy Białostockiej w warunkach odpowiadających randze tej instytucji i roli jaką przyszło jej pełnić.

Jaka jest Wojewódzka Biblioteka Publiczna dzisiaj?

Do najważniejszych jej zadań należy kontynuowanie rozpoczętego przed pół wiekiem gromadzenia księgozbioru, czasopism, zbiorów specjalnych w drodze zakupu, darów oraz egzemplarza regionalnego obowiązkowego, tworząc księgozbiór o charakterze uniwersalnym, ze szczególnym uwzględnieniem humanistyki.

Aktualnie księgozbiór WBP wraz z filiami liczy ogółem 659 tys. wol., czasopism oprawnych 12.312, zbiorów specjalnych - 37 tys. jednostek. Na terenie miasta Białegostoku czytelnicy korzystają z wypożyczeń w: wypożyczalni głównej oraz 15 filii bibliotecznych. Biblioteki odwiedza w ciągu roku 45-50 tys. czytelników, Czytelnię Książek i Czasopism rocznie

około 500 tys. osób. Są to głównie studenci, uczniowie szkół średnich i podstawowych, pracownicy inżynieryjno-techniczni - ludzie biznesu.

Zgromadzone zbiory biblioteka udostępnia i służy informacją faktograficzną i bibliograficzną wszystkim potrzebującym, także za pośrednictwem wypożyczeń międzybibliotecznych.

Biblioteka jest też cenionym ośrodkiem informacji bibliograficznej dzięki przygotowywanej i publikowanej "Bibliografii regionu białostockiego", obejmującej województwo białostockie, łomżyńskie, suwalskie. Prowadzi w szerokim zakresie służbę informacyjno-bibliograficzną i specjalistyczną dla indywidualnych czytelników i instytucji.

Ważnym odcinkiem działalności jest praca z czytelnikami niepełnosprawnymi. Po wielu trudach udało się 2 listopada 1992 r. przenieść wypożyczalnię "książki mówionej" do samodzielnego pomieszczenia przy ul. Podleśnej 9, a następnego roku cały Dział Zbiorów Specjalnych z ulicy Dobrej do Centrum miasta na ul. Grottgera, gdzie została również zorganizowana "Czytelnia muzyczna".

Dużo wysiłku włożyli pracownicy we wprowadzenie automatyzacji naszej Biblioteki. Prace komputeryzacyjne rozpoczęto w 1989 r. Uruchomiono między innymi obsługę komputerową "Wypożyczalni Głównej Książki", wdrożono program komputerowy "Katalog", skomputeryzowano częściowo dział zbiorów specjalnych. Na najbliższe lata planuje się zarejestrowanie na nośnikach komputerowych Bibliografii regionalnej, czasopism i pozostałe zbiory biblioteczne. W dalszej perspektywie czasowej możliwe będzie tworzenie sieci lokalnych (biblioteka główna i jej filie).

Ważne są także działania i kontakty Książnicy białostockiej wychodzące daleko na zewnątrz. W realizacji tych zadań biorą aktywny udział pracownicy działu oświatowego, którego interesujące propozycje cieszą się uznaniem wśród czytelników. Dział był organizatorem m.in. w 1985 r. wystawy "Druki Białostockie" prezentujące publikacje regionalne od początku drukarstwa do czasów współczesnych.

W 1988 r. Ogólnokrajowej sesji literackiej "Niekoronowana Królowa Grodna" w 1989 i 1990 współorganizatorem II Ogólnopolskiego Triennale Książki Turystyczno-Krajoznawczej w 1991 r. wystawy "Jan Paweł II - papież pielgrzym w medallierstwie i książce" w 1993 r. międzynarodowej sesji literackiej poświęconej twórczości białostockiego poety Wiesława Kazaneckiego. Od kilku lat organizuje promocje książek autorów białostockich i krajowych oraz cykl imprez "Autoportrety literackie".

Biblioteka bierze udział w ogólnopolskich konferencjach, sympozjach, kursach. Dwukrotnie - w 1991 i 1993 r. była gospodarzem Ogólnopolskiej konferencji p.n. "Automatyzacja bibliotek publicznych - praktyczne aspekty".

Prowadzi także działalność badawczą i wydawniczą może zbyt skromną

(z powodu braku funduszy) niemniej ważną dla czytelników. Pozwolę wymienić kilka opracowań między innymi:

- **Ludzie, których warto poznać.** O sławnych ludziach związanych z województwem białostockim, łomżyńskim i suwalskim.

- **Pisarze województwa białostockiego.**

- **Druki białostockie** "Zaginione cywilizacje", "Chronologia dziejów Białostocczyzny", "Łukasz Górnicki", "Krzysztof i Barbara. Dzieje miłości" w opracowaniu Waldemara Smaszcz, Zbliżenia: portrety białostockich pisarzy, "Jan Paweł II w medalierstwie i książce", Bibliografia regionu białostockiego, województwo białostockie, łomżyńskie i suwalskie, różnego rodzaju poradniki, zestawienia bibliograficzne, sprawozdania, informatory, itd.

Należy także wspomnieć, że od 1950 r. Biblioteka pełni także funkcje ponadlokalne. Prowadzi działalność instruktażowo-metodyczną, obecnie w stosunku do 148 bibliotek stopnia miejskiego, miejsko-gminnego i gminnego, bibliotek szpitalnych, domów opieki społecznej, do niedawna obejmowała także biblioteki zakładowe.

Jest także od 1954 r. ośrodkiem szkolenia zawodowego bibliotekarzy. Przy WBP działa Studium Bibliotekarskie Centrum Kształcenia Bibliotekarzy w Warszawie. Prowadzi także kursy wstępne oraz kursy specjalistyczne.

Biblioteka reorganizuje się głównie z myślą o rozszerzeniu i dostosowaniu swoich funkcji do nowej sytuacji i potrzeb. Analizuje się i ulepsza współpracę z bibliotekarzami i samorządami. Wnikliwie rozważa się sprawy, a także zachowania decydujące o treści i stylu partnerskiej teraz współpracy.

Biblioteka mająca odpowiedni potencjał organizacyjny, ludzi dobrze przygotowanych do wielu zadań, może i chce nadal stwarzać warunki do lepszego funkcjonowania przygotowując się do tworzenia wojewódzkiego Centrum biblioteczno-informacyjnego i metodycznego.

Tradycja białostockiej księżnicy może być teraz inspirująca dla przyszłości. Biblioteka powstała bowiem z woli i dzięki staraniom świątłych Białostoczan, jak również była wspierana funduszami i autorytetem elity umysłowej miasta i województwa. Obecnie głównym zadaniem, niezwykle ważnym, mogłaby być rozbudowa bibliotecznego gmachu, jak również pomoc w działalności wydawniczej i badawczej.

Jeżeli zamierzenia bibliotekarzy spełnią się, wtedy przyszłość zasłużonej dla regionu placówki będzie coraz lepsza.

Na zakończenie chciałabym złożyć życzenia wszystkim Koleżankom i Kolegom, z którymi przyszło mi się pracować, dalszych lat twórczej pracy oraz wyrazy podziękowania za wieloletni trud i poświęcenie, które złożyło się na dzisiejsze jubileuszowe święto.

Marianna Okulczyk
Biblioteka Publiczna
Miasta i Gminy Mońki

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY MOŃKI rok założenia 1955

Biblioteka w Mońkach została założona w roku 1955 jako Powiatowa Biblioteka Publiczna na bazie istniejącego punktu bibliotecznego Powiatowej Biblioteki Publicznej w Białymstoku. Początkowo mieściła się w budynku prywatnym. W latach następnych otrzymała pomieszczenie przy Powiatowym Domu Kultury. W roku 1964 w związku z nadaniem Mońkom praw miejskich placówka zmieniła swą nazwę na Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną. Otrzymała też większy lokal co pozwoliło na zorganizowanie wolnego dostępu do półek. Ważnym wydarzeniem w historii biblioteki było utworzenie Oddziału dla Dzieci i Młodzieży w roku 1967, co stało się możliwe dzięki uzyskaniu nowego pomieszczenia w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej. Reforma administracyjna kraju powoduje przekształcenie biblioteki w Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Mońki, oraz rozszerzenie zakresu działania o nadzór merytoryczny nad bibliotekami w gminach: Knyszyn, Jaświły, Jasionówka, Krypno, Tykocin, Dobrzyniewo Kościelne. Przyjęto też nadzór nad bibliotekami we wsiach: Dziekonia, Kulesze i Hornostaje przekształconymi na filie biblioteczne. W roku 1985 biblioteka została przeniesiona do nowego obiektu wybudowanego ze środków Funduszu Rozwoju Kultury. Utworzono nowe działy i stanowiska pracy, mianowicie: czytelnię czasopism i książek dla czytelników dorosłych, kącik fonograficzny, czytelnię książek i czasopism dla dzieci i młodzieży, wydzielono też pokoje dla pracowników (dyrektora, instruktorów opracowania zbiorów), kącik socjalny i magazyn. Wszystkie pomieszczenia zostały wyposażone w nowy sprzęt. W takim nie zmienionym kształcie biblioteka funkcjonowała do roku 1991. W roku 1991 zostaje zlikwidowany dział instrukcyjny, a w roku 1992 w związku z redukcją zatrudnienia dział gromadzenia i opracowania zbiorów.

Obecnie na strukturę biblioteki składają się działy:

- Wypożyczalnia dla Dorosłych.

- Czytelnia Książek i Czasopism dla czytelników dorosłych. Przy czytelniku funkcjonuje kącik fonograficzny.
- Oddział dla Dzieci i Młodzieży wraz z Czytelnią Książek i Czasopism dla dzieci i młodzieży.
- dwie filie biblioteczne na wsi - w Kuleszach i Dziękoniach (filia biblioteczna w Hornostajach została zlikwidowana w 1992 roku).

Przy bibliotece funkcjonuje punkt sprzedaży książek. Została zmniejszona liczba pracowników merytorycznych. Obecnie zatrudnionych jest 7 osób w bibliotece w mieście i 2 osoby niepełnozatrudnione na wsi.

Biblioteka funkcjonuje na podstawie statutu zatwierdzonego dnia 1991.09.09 przez Burmistrza Miasta i Gminy Mońki. Najważniejszym osiągnięciem biblioteki jest uzyskanie nowego lokalu w 1985 roku. Na uwagę zasługuje też fakt zajęcia III miejsca w konkursie na najlepszą bibliotekę w gminie w roku 1985.

Księgozbiór biblioteki liczy 57518 wol., w tym w bibliotece miejskiej 41.690 wol. Są to książki o profilu ogólnym dostosowane do poziomu i potrzeb czytelnicych środowiska. Biblioteka posiada również zbiory audiowizualne. Są to: kasety magnetofonowe, kasety video, płyty, przeźrocza i fotografie. Gromadzi czasopisma zaopatrzone w oprawę intraligatorską.

Do końca 1992 roku obowiązki dyrektora pełniła mgr **Irena Antonowicz** - starszy kustosz. Od stycznia 1993 roku dyrektorem biblioteki została mgr **Marianna Okulczyk**.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Nowinki.

Jadwiga Juchniewicz
Dział Metodyki Bibliotecznej
i Doskonalenia Kadr

KSIĘGOZBIORY BIAŁORUSKIE W BIBLIOTEKACH SAMORZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO

Polskę zamieszkują przedstawiciele licznych mniejszości narodowych. Najliczniejszą grupę, po Ukraińcach, stanowią Białorusini. Mimo, że jest to druga co do wielkości mniejszość narodowa w Polsce, to w odniesieniu do wszystkich mieszkańców kraju, Białorusini stanowią marginalne zjawisko demograficzne.

Najliczniejsza grupa Białorusinów zamieszkuje województwo białostockie. Główne ich skupiska znajdują się w miastach Hajnówka i Bielsk Podlaski oraz okolicznych gminach takich jak: Dubicze Cerkiewne, Kleszczele, Czyże, Orla, Narew, Narewka, Czeremcha, Milejczyce. Białorusini zamieszkują również, w większej lub mniejszej liczbie, gminy tzw. "pasa wschodniego" województwa białostockiego.

Ważnym elementem w zachowaniu tożsamości narodowej Białorusinów jest znajomość ojczystego języka. Młode pokolenie ma taką możliwość kształcąc się w 44 szkołach podstawowych oraz 2 liceach ogólnokształcących. W roku bieżącym języka białoruskiego uczy się 3915 dzieci, w tym 700 osób to młodzież kształcąca się w liceach ogólnokształcących w Hajnówce i Bielsku Podlaskim.

I. KSIĘGOZBIÓR

Wychodząc naprzeciw potrzebom mniejszości narodowych, w tym przypadku Białorusinów, część bibliotek publicznych województwa białostockiego gromadzi i udostępnia księgozbiór w języku białoruskim. Znajduje się on w 28 bibliotekach samorządowych. Są to:

- 2 biblioteki miejskie (Bielsk Podlaski i Hajnówka)
- 1 biblioteka miejsko-gminna (Kleszczele)
- 11 bibliotek gminnych (Dubiny, gm. Bielsk Podlaski, Czeremcha, Dubicze Cerkiewne, Czyże, Narew, Narewka, Gródek, Białowieża, Krynki, Szudziałowo)
- 14 filii bibliotecznych.

Z ogólnej liczby bibliotek samorządowych 22,6% posiada w swoich zbiorach księgozbiór białoruski.

Zgromadzona liczba książek jest niewielka. Z 12.272 wol., które znajdowały się w bibliotekach do roku 1990, w roku 1994 pozostało 8.057 wol. Zasobność bibliotek zmalała o 34,3%.

Największą liczbą literatury w języku białoruskim dysponują biblioteki gmin:

- Bielsk Podlaski - 2.816 wol.
- Narewka - 848 wol.
- Czyże - 755 wol.

W stosunku do całych zbiorów księgozbiór białoruski w poszczególnych bibliotekach samorządowych województwa białostockiego stanowi od 0,5% - 5,9%.

Ostatnie lata wpłynęły niekorzystnie na gromadzenie tego typu literatury. Niedobór środków na zakup nowości spowodował, że również nie kupowano książek w języku białoruskim. W latach 1990-94 najwięcej zakupiły biblioteki samorządowe gmin:

- Dubicze Cerkiewne - 401 wol.
- Czyże - 371 wol.
- Narew - 122 wol.

Przyczyny tego stanu rzeczy są różnorodne. Posiadane przez biblioteki książki wymagały selekcji. Część książek, zgromadzonych głównie w latach 50 i 60-tych, ze względu na dezaktualizację ich treści, musiała być usunięta ze zbiorów.

Stopniowo wycofywano książki zniszczone. Bardzo mały dopływ nowości i równoległe selekcjonowanie książek doprowadziło do zmniejszenia zasobności bibliotek.

Nie bez znaczenia była również likwidacja placówek. W latach 1990-94 zlikwidowano 10 filii bibliotecznych posiadających w swych księgozbiorach książkę białoruską.

W ostatnich latach pojawiła się inna trudność. Mianowicie, niemożliwe prawie stało się kupno książki białoruskiej. Wytypowane księgarnie w Białymstoku, Bielsku Podlaskim i Hajnówce, które sprzedawały literaturę w języku białoruskim, od 1991 roku tego nie czynią. Ostatnie nabytki bibliotek dokonywane były w wydawnictwie 'Białowieża'. Ponadto sporadycznie trafiają książki będące darem Białoruskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego w Białymstoku.

III. CZYTELNICITWO

Liczba osób czytających w języku białoruskim nigdy nie była imponująca.

Mimo, że mniejszość białoruska zna i posługuje się ojczystym językiem, książki w bibliotekach publicznych czyta niezbyt chętnie.

Należy dodać, że omawiane księgozbiory nie są jedynymi dostępnymi. Swoje zbiory posiadają biblioteki szkolne, gdzie naucza się języka białoruskiego. Istnieją zbiory przy cerkwiach, Białoruskim Towarzystwie Społeczno-Kulturalnym, zbiory prywatne. Pisząc o czytelnictwie książki białoruskiej mam na względzie tylko jego wycinek dotyczący czytelnictwa w bibliotekach publicznych.

Dane statystyczne za rok 1993 informują, że literaturę w języku białoruskim czytały 142 osoby wypożyczając 442 książki. Jest to zaledwie 0.2% ogółu czytelników bibliotek samorządowych. Wypożyczenia zaś stanowią 0.03% ogółu wypożyczeń. Mimo posiadanych księgozbiorów całkowity brak jest czytelników w bibliotekach 4 gmin (Szudziałowo, Krynki, Białowieża, Milejczyce). W gminie Czeremcha i Gródek czyta po 1 osobie.

Na podstawie przedstawionych danych można stwierdzić, że czytelnictwo książek białoruskich jest bardzo ograniczone. Liczba odbiorców z każdym rokiem maleje.

Jednym z czynników, który ma wpływ na małe zainteresowanie Białorusinów literaturą jest zapewne mało interesująca oferta bibliotek samorządowych. Posiadane książki to głównie zgromadzona przed 1990 rokiem klasyka. Brak środków i technicznych możliwości zakupu nowych książek powoduje zmniejszanie się liczby czytelników. Biblioteki prawie nie posiadają książek dla dzieci. Brak odpowiednich książek dla czytelnika dorosłego i to zarówno mieszkającego w mieście jak i na wsi.

Niedobór nowych książek jest uzupełniany prenumeratą prasy wydawanej w języku białoruskim. Szczególnie dużą populamością wśród Białorusinów cieszy się "Niwa". Prenumerują ją wszystkie biblioteki samorządowe, w których są czytelnicy tego tytułu.

Na zakończenie chciałabym stwierdzić, że rozwój czytelnictwa książek w języku białoruskim będzie występował tylko wówczas, kiedy sami zainteresowani zechcą to czynić, a biblioteki będą mogły przedstawić interesującą ofertę.

Ewa Jamołowicz
Wypożyczalnia Książki Mówionej

KSIĄŻKA MÓWIONA W ZBIORACH WBP

*Otwórz, szeroko oczy i rozejrzyj się
czy ktoś nie potrzebuje trochę twego
czasu, trochę twojej uwagi.*

Może jest chory albo niedołężny

Może starzec, a może dziecko.

Nie pomiń okazji, gdy możesz coś

z siebie ludziom ofiarować

jako człowiek.

(Albert Schweitzer)

W każdym społeczeństwie istnieją grupy ludzi chorych, upośledzonych, tych którzy z powodu wad wrodzonych lub chorób przebytych mają trudności w przystosowaniu się do otaczającego środowiska. Zadaniem społeczeństwa jest umożliwić tym ludziom normalne funkcjonowanie, dostęp do różnych dóbr w równym stopniu z ludźmi "normalnymi". Dlatego tworzy się zakłady pracy chronionej, likwiduje bariery architektoniczne, podejmuje daleko idące działania terapeutyczne i rehabilitacyjne.

Przychodzą i przyjeżdżają tutaj chętnie z odległych dzielnic miasta, a często nawet z okolic Sokółki, Łap, Hajnówki. O Wypożyczalni Książki Mówionej dla Niewidomych i Niepełnosprawnych w Białymstoku przy ul. Podleśnej 9 mówią z sympatią: "nasza biblioteka". Niewidomi, inwalidzi wzroku, ludzie niepełnosprawni w różnym wieku bo o nich mowa "czytają" dużo w porównaniu z czytelnikiem widzącym. Z księgozbioru biblioteki liczącego 2000 tytułów korzysta 235 osób. Książki nagrane są na kasety magnetofonowe 60 lub 90 minutowe, a czytają je aktorzy polscy.

Czytelnikami mogą zostać dzieci i młodzież niewidoma, niedowidząca, z dysleksją, dysgrafią, przewlekle chora; dorośli członkowie Polskiego Związku Niewidomych, ludzie starsi, emeryci, renciści. Nie wypożyczamy książek i lektur szkolnych osobom sprawnym czytelniczo. Przy rejestracji czytelnicy powinni mieć ze sobą dowód tożsamości, legitymację Polskiego Związku

Niewidomych lub zaświadczenie o występującej wadzie lub chorobie oczu. Książki można przetrzymywać do miesiąca czasu, pozycje bardzo potrzebne bądź szczególnie ciekawe może czytelnik przedłużyć.

W Wypożyczalni Książki Mówionej - jedynej placówce tego rodzaju na terenie naszego województwa - czytelnicy mogą wypożyczać literaturę, jaką lubią: to powieść obyczajową czy też poradnik jak pozbyć się stresów. Biblioteka dysponuje literaturą dziecięcą, młodzieżową, lekturami szkolnymi, kasetami z radiowymi kursami języków obcych, literaturą popularno-naukową, ponadto książkami lekkimi i rozrywkowymi. Najciekawszych wiadomości można wysłuchać z kaset "Gazety Wyborczej", zawierających przegląd najlepszych artykułów z tej gazety w ciągu tygodnia.

Wśród form wypożyczeń stosowana jest rezerwacja telefoniczna, zamawianie książek przy wypożyczaniu oraz dowożenie nowości osobom mającym kłopoty z poruszaniem się, osobom samotnym.

Często zdarza się, że pracownik częściej niż raz w miesiącu musi dostarczyć książki czytelnikom dużo słuchającym (dowożenie autobusem MPK). Właściwy dobór literatury jest dla osób niepełnosprawnych niezmiernie ważny. Lektura musi być relaksująca z wartką akcją, czytana przez lektora z dobrą dykcją i wyczuciem tekstu. Tematyka książki powinna być dostosowana do stanu psycho-fizycznego osoby słuchającej.

Obok wypożyczania i rozwożenia książki mówionej biblioteka prowadzi pracę kulturalno-oświatową. Odbywają się spotkania z okazji dorocznych świąt, Dnia Matki, Dnia Kobiet, spotkania noworoczne, wieczory poezji i pieśni patriotycznej.

Wypożyczalnia od kwietnia 1994 roku ma punkt biblioteczny książki mówionej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bielsku Podlaskim.

Pracownica biblioteki prowadząca punkt wypożycza raz w miesiącu 20 egzemplarzy książek, z których korzysta stale siedmiu czytelników niewidomych. Jak dotąd współpraca układa się dobrze, książki zwracane nie mają usterek, kasyety ustawiane są w kolejności, pudełka wracają bez uszkodzeń.

Zachęcamy pracowników bibliotek z innych miast i miejscowości do tworzenia nowych punktów bibliotecznych; zapewne wszędzie znajdują się osoby mające kłopoty z czytaniem książek czarnodrukowych.

Wszystkich lubiących czytać lecz z powodu inwalidztwa, chorób lub innych przyczyn nie mogących sięgać po książki zapraszamy do wypożyczalni przy ulicy Podleśnej 9; codziennie prócz środy i soboty w godzinach 10-17. Wszelkich informacji udzielamy telefonicznie pod numerem 413-629.

Jadwiga Pisanko
Czytelnia Prasy

CZASOPISMA LOKALNE W ZBIORACH WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W BIAŁYMSTOKU

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Białymstoku od kilku lat gromadzi czasopisma lokalne wydawane w wielu miejscowościach naszego województwa. Niektóre tytuły przekazywane są nam bezpośrednio przez wydawców, inne za pośrednictwem miejscowych bibliotekarzy. Jednak nie wszystkie tytuły udaje się zgromadzić w komplecie, część nie trafia do WBP rytmicznie, niektórych nie otrzymujemy wcale. Wydawcy często nie pamiętają albo nie wiedzą, że są zobowiązani do przekazywania nieodpłatnie 1 egzemplarza każdego tytułu do biblioteki wojewódzkiej jako tzw. "regionalnego egzemplarza obowiązkowego".

WBP w Białymstoku jest jedynym miejscem w województwie, gdzie czasopisma lokalne są archiwizowane, dokumentowane i przechowywane dla potrzeb kolejnych pokoleń czytelników. Tylko w WBP znajduje się komplet czasopism dotyczących regionu północno-wschodniego.

Posiadanie lokalnej prasy ma zatem niebagatelne znaczenie nie tylko dla biblioteki wojewódzkiej lecz również dla samych wydawców oraz miejscowości, w których są wydawane. To w bibliotece wojewódzkiej realizuje się szeroka promocja omawianych czasopism a ich udostępnianie jest coraz częstsze. Znaczna liczba czytelników, zwłaszcza uczącej się młodzieży poszukuje właśnie gazet lokalnych, bądź to do badań nad czasopiśmiennictwem ostatnich lat, bądź też szukając szczegółowych informacji o poszczególnych miejscowościach, czy też rozwoju miejscowej samorządności.

Dotychczas WBP zgromadziła pełne roczniki następujących tytułów:

Gazeta Łapska od 1990 r.;

Głos Dąbrowy od 1990 r.;

Głos Siemiatycz od 1990 r.;

Gazeta Sokólska od 1990 r.;

Ziemia Sokólska od 1993 r.;

Gościńiec Hajnowski z lat 1990-92;

Wątek (gm. Janów) z lat 1991-92;

Wiadomości Drohiczyńskie 1990-92;

Rozmaitości (mgm. Czarna Białostocka) od 1991 r.;

Co słyhać w Gminie (mgm. Kleszczele) od 1991 r.

Ponadto w zbiorach WBP znajdują się niepełne roczniki tytułów:

Echa Tykocińskie 1990 nr 1-7,10

Czas Ziemi (gm. Dobrzyniewo) 1993 nr 1-2

Sami o Sobie (gm. Suchowola) 1990 nr 1-7

Gazeta Czyżewska 1993 nr 3, 1994 nr 2-5

Wiadomości Bielskie 1990 nr 1-3

Nad Kumiałką (gm. Korycin) 1990 nr 1-2, 1991 nr 1-5

Nazukos (mgm. Supraśl) 1990 nr 15; 1991 nr 16,19,22,23,28,32,
33-36, 1992 nr 39-42

Nowiny z Gminy (gm. Narew) 1992 nr 1-4

Wiadomości Lokalne (Mońki) 1990 nr 1-4, 1994 nr 8-11

Z Zabłudowskiej Ziemi 1991-1994 nr 1-2, 4-9, 12-13, 16-17

Ziemia Mielnicka 1993 nr 1-3

Życie Brańska 1991 nr 2-5, 1993 nr 1-3, 1994 nr 1

Od bieżącego roku docierają do nas nowe tytuły:

Tygodnik Kulturalny (m. Bielsk Podlaski)

Gazeta w Choroszcy

Gminne Echa (gm. Brańsk)

Myślmy, że dalsze współdziałanie WBP i bibliotek samorządowych pozwoli na bieżące i kompletne gromadzenie omawianych czasopism. Dlatego też zwracamy się do pracowników bibliotek samorządowych z apelem, aby zechcieli utrzymywać stały kontakt z miejscowymi wydawcami i pośredniczyć w przekazywaniu do Czytelni Czasopism WBP w Białymstoku po 1 egzemplarzu każdego numeru lokalnego pisma.

Małgorzata Kamińska
Dział Opracowania Zbiorów

NOWOŚCI KSIĘGOZBIORU REGIONALNEGO WBP

Zbiory regionalne Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Białymstoku wzbogaciły się o dwa wspaniałe wydane albumy krajoznawczo-przyrodnicze Suwalszczyzny.

Stachurski Andrzej

Mazurskie impresje / Bożena Ulewicz, tekst
Olsztyn: Agencja Fotograficzno-Wydawnicza
'Mazury', 1994, - 151 s. : il. kolor. + dodatek

Bacewicz Jan

Suwalszczyzna
Suwałki: Wydawnictwo UNI-COM, 1993. - 134 s.
: il. kolor.

... Żaden tekst pochwalny ani najpiękniejsze zdjęcia nie oddadzą urody Suwalszczyzny - nazywanej wyjątkowym zakątkiem kraju.

Jedni odnajdują w niej baśniowe piękno, inni barwny i bogaty świat roślin i zwierząt, a jeszcze inni - modlitewną zadumę...

(ze wstępu)

Maciejewski Stanisław

Po ziemi suwalskiej: przewodnik turystyczny
Suwałki: Wydawnictwo Hańcza, 1993. - 247 s.,
(4) k. tabl., mapy złożone, il.

Publikacja ta jest drugą częścią zaplanowanego przez Wydawnictwo 'Hańcza' tryptyku. Pierwszą był wydany w roku ubiegłym przewodnik 'Po ziemi

augustowskiej' Ireny i Wojciecha Baturów, trzecią - przewodnik po ziemi sejneńskiej. Przewodnik został opracowany jako obszerne kompendium krajoznawcze, adresowane przede wszystkim do turystów i wczasowiczów. Zawiera również historię środowiska materialnego i kulturalnego regionu oraz 'Vademekum krajoznawcze' z hasłowym omówieniem miejscowości, jezior, rzek, gór i rezerwatów - przydatne dla nauczycieli, uczniów, przewodników turystycznych.

Odszukanie potrzebnych informacji ułatwia indeks nazw geograficznych i osobowych.

Osiniak Tadeusz, Poskrobko Bazyli, Sadowski Andrzej

Wigierski Park Narodowy a jego mieszkańcy

Białystok: Wyd. Ekonomia i Środowisko, 1993

. - 147 s.

Praca z zakresu socjologii i ekologii społecznej, nawiązuje do problemów praktycznych, które pojawiły się przed administracją parku i jego mieszkańcami w pierwszych latach funkcjonowania nowego układu.

Dział zbiorów specjalnych Biblioteki Narodowej w Warszawie przygotował pierwszą monografię jedynej na Białostocczyźnie drukarni działającej w Supraślu w latach 1695-1803. Wydawnictw tej drukarni zw. 'drukami sup-raskimi' od wielu lat poszukuje WBP w Białymstoku.

Cubrzyńska-Leonarczyk Maria

Oficina supraska 1695-1803: dzieje i publikacje unickiej drukarni ojców bazylianów

Warszawa: Biblioteka Narodowa, 1993. - 227 s.

: il.

Białostocczyzna jest krainą zróżnicowaną etnicznie i kulturowo. Zamieszkali ją między innymi wyznawcy prawosławia, mahometanie i Żydzi.

Historię cerkwi prawosławnej na naszych terenach przypomina:

Hawryluk Jerzy

Z dziejów cerkwi prawosławnej na Podlasiu w X-XVII wieku.

Bielsk Podlaski: Zarząd Główny Związku Ukraińców Podlasia, 1993, - 224 s., : il., mapki

Historii białostockich Żydów został poświęcony T. 1 serii opracowanej przez Instytut Historii Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku pod kier. Adama Gustawa Dobrońskiego.

Do zbioru relacji ocalałych uczestników tzw. "Samoobrony" wstęp napisał Waldemar Monkiewicz.

Białostoccy Żydzi. T. 1 / Dobroński Adam red.

Białystok: Instytut Historii Filii UW., 1993

. - 143 s. : il.

Śladami Tatarów polskich ze stepów Mongolii na knuszyniańską i bohenicką ziemię prowadzą nas autorzy kolejnej publikacji. Książka ilustrowana przez H.Lenca zawiera również streszczenie w języku arabskim

Śladami Tatarów polskich / Joanna Sokółka, red.,

Ali Miśkiewicz, red.

Supraśl: Biuro Usług Konsultingowo-Projektowych

Sorex, 1994. - 78 s. :il.kolor.

KRONIKA WAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ

- 30 VIII - 8 IX 1994 - Szkolenie komputerowe użytkowników MAK. Uczestniczyli w nim wybrani pracownicy WBP oraz 2 osoby z MGBP w Mońkach tj. mgr Marianna Okulczyk i Katarzyna Grzegorzczuk. Z Działu MBiDiK dokształcały się: Ludmiła Szyrkowicz i mgr Regina Witosław. Organizatorem szkolenia był Dział Komputeryzacji WBP.
- 15 - 16 IX 1994 - W Puławach odbyła się konferencja poświęcona bibliografii regionalnej, w której udział wzięła mgr Halina Sołomianko, kierownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego WBP.
- 18 - 20 IX 1994 - Ogólnopolska konferencja kierowników działów instrukcyjno-metodycznych wojewódzkich bibliotek publicznych w Kielcach, w których uczestniczyły: mgr Walentyna Siniakowicz, dyrektor WBP i mgr Jadwiga Juchniewicz, kierownik Działu Metodyki i Doskonalenia Kadr WBP
- wrzesień 1994 - W kursie konserwacji i ochrony zbiorów bibliotecznych zorganizowanym przez CUKB w Warszawie uczestniczyło 7 bibliotekarzy tj: Barbara Zawadzka z Czytelni Książek WBP, Ewa Żarska z Wypożyczalni Głównej WBP, Apolonia Bielawska z Filii Nr 3, Henryka Sawicka z MGBP Łapy, Ewa Litwiniec z MGBP Hajnówka, Janina Wasilewska-Boratyńska z MBP Siemiatycze, Grażyna Szulborska z MBP Bielsk Podlaski.
- 7 X 1994 - Uroczyste obchody jubileuszu 75-lecia powstania Biblioteki Miejskiej w Białymstoku. Za doniosłe osiągnięcia w rozwoju bibliotekarstwa i czytelnictwa w regionie białostockim Wojewódzka Biblioteka

Publiczna im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku została odznaczona zbiorową **Złotą Odznaką "Zasłużony Białostoczczyźnie"** oraz wyróżniona **Dyplomem Ministra Kultury i Sztuki**. W uznaniu zasług w rozwiązywaniu trudnych problemów bibliotekarstwa publicznego Białostoczczyzny **Pani Dyrektor mgr Walentyna Siniakowicz** została uhonorowana **nagrodą Ministra Kultury i Sztuki**. Ponadto nagrodzeni i wyróżnieni zostali następujący pracownicy: - Krystyna Choińska i Halina Sołomianko - Srebrną Odznaką "Zasłużony Białostoczczyźnie"; Regina Witosaw i Ewa Ziniewicz-Siergiejko - Dyplomem Ministra Kultury i Sztuki, Ewa Kołomecka i Renata Wojewódzka - listem gratulacyjnym Wojewody Białostockiego, Ewa Jarmołowicz - Złotą Odznaką Związku Niewidomych, Regina Witosław - Honorową Odznaką Działacza Związku Kultury i Sztuki.

17 X 1994

- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku została zaproszona na posiedzenie Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Gminy w Narwi. Tematem posiedzenia była "Działalność kulturalno-oświatowa w gminie Narew". W posiedzeniu uczestniczyła mgr Jadwiga Juchniewicz, kierownik Działu Metodyki Bibliotecznej i Doskonalenia Kadr WBP.

19 - 21 X 1994

- W konferencji nt. "Biblioteka ośrodkiem informacji biznesowej" zorganizowanej przez Książnicę Szczecińską uczestniczyła mgr Walentyna Siniakowicz, dyrektor WBP.

24 - 25 X 1994

- W międzynarodowym seminarium p.t. "Prawo człowieka do czytania. Człowiek niepełnosprawny w bibliotece. Alternatywne materiały czytelnicze", uczestniczyła mgr Julia Pyłkowska, kierownik Działu Zbiorów Specjalnych oraz mgr Ewa Jarmołowicz, bibliotekarz Wypożyczalni Książki Mówionej WBP.

październik 1994

- W kursie nt. "Tworzenie i obsługa baz danych w systemie MAK" zorganizowanym przez CUKB w Warszawie uczestniczyły: mgr Lidia Słomińska, MBP Hajnówka, Nona Kurianowicz, GBP Białowieża, mgr Danuta Ślósarska, Biblioteka Publiczno-Szkolna w Supraślu.

- listopad 1994 - Zmiana lokalu Gminnej Biblioteki Publicznej w Kryninie.
- 4 XI 1994 - Miejska Biblioteka Publiczna im. dr Tadeusza Rakowieckiego zorganizowała wieczór wspomnień pt. "Aleksy Zin - jego pasje i zainteresowania".
- 14 - 15 XI 1994 - W seminarium dla instruktorów d/s czytelnictwa chorych i niepełnosprawnych uczestniczyła Ludmiła Szyrkowiec, seminarium odbyło się w Gdańsku.
- 14 XI 1994 - Dział Metodyki Bibliotecznej i Doskonalenia Kadr odwiedzili instruktorzy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Suwałkach.
- 18 XI 1994 - Wizyta instruktorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Łomży - wymiana doświadczeń.
- 20 - 21 XI 1994 - Pani Aleksandra Jasińska- Czyż, studentka Uniwersytetu Śląskiego przeprowadziła badania nad trwałością papierów drukowanych w polskich książkach XIX i XX ww. (na podstawie zbiorów Wypoczychalni Głównej i wybranych filii WBP).
- 22 - 23/29 - 30 XI 94 - Praktyka doskonaląca dla bibliotekarzy bibliotek samorządowych nie posiadających kwalifikacji zawodowych. Udział w praktyce w zakresie gromadzenia i opracowania zbiorów zgłosiło 18 osób, praktykę zaliczyło - 17 osób.
- 24 XI 1994 - Seminarium z zakresu czytelnictwa dziecięcego dotyczące problematyki ekologicznej w książce populamonaukowej i prasie.
- 25 - 26 XI 1994 - W sesji nt. "Księgozbiory obcojęzyczne. Działalność bibliotek publicznych na rzecz mniejszości narodowych" zorganizowanej przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. E.Smółki w Opolu uczestniczyła mgr Jadwiga Juchniewicz. Wygłosiła komunikat pt. "Księgozbiory białoruskie w bibliotekach publicznych województwa białostockiego".
- grudzień 1994 - Zakup sprzętu komputerowego przez Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Mońkach.
- 30 XI - 2 XII 94 - Udział mgr Ewy Ziniewicz-Siergiejko w międzynarodowej konferencji pt. "Tradycje narodowo-kulturowe w literaturze dla dzieci i młodzieży" zorganizowanej przez Bibliotekę Publiczną m. st. Warszawy.

Ewa Ziniewicz-Siergiejko
Dział Metodyki Bibliotecznej
i Doskonalenia Kadr

ODESZLI NA EMERYTURĘ

Na emeryturę odeszła Pani Halina Mieczkowska, wieloletni pracownik MGBP w Mońkach.

Pracę zawodową rozpoczęła 1.10.1975 r. Przez okres prawie 10. lat obsługiwała czytelników w Wypożyczalni dla Dorosłych. Od 1 IV 1985 r. przeszła do Oddziału dla Dzieci, gdzie od 1 II 1986 r. pełniła funkcję kierownika.

Kwalifikacje zawodowe zdobyła w trakcie pracy, kończąc najpierw Policealne Studium Bibliotekarskie Zaoczne funkcjonujące przy WBP w Białymstoku, a później kurs kwalifikacyjny III stopnia.

Skromne warunki, w których działała MGBP przed przeniesieniem do obecnego lokalu, nigdy nie były przeszkodą w upowszechnianiu czytelnictwa wśród mieszkańców. Biblioteka w Mońkach przez cały ten okres należała do przodujących w województwie, co było niemałą zasługą Pani Haliny.

Na podkreślenie zasługuje też wkład pracy w zakresie upowszechniania wiedzy o regionie, jego historii i współczesności.

Z wielkim zaangażowaniem popularyzowała działalność biblioteki wśród najmłodszych, włączając do grona czytelników nawet przedszkolaki. Dla każdego dziecka miała zawsze życzliwe słowo i dobrą radę. Natomiast z "żelazną" konsekwencją egzekwowała książki od dłużników, ucząc w ten sposób poszanowania zbiorów i szacunku dla innych.

Wykazywała się zawsze wielką troską o księgozbiór. Dbała o ciągłe jego uaktualnienie i systematyczne uzupełnianie. Wiele trudu wkładała także w pozyskiwanie funduszy od członków Koła Przyjaciół Biblioteki, które przeznacziała na zakup nowości.

Również warsztat pracy prowadziła wzorowo. Wiele inicjatywy wykazała w czasie modernizacji Oddziału. Jej trafne pomysły w dużym stopniu przyczyniły się do funkcjonalnego urządzenia pomieszczeń.

Na szczególne podkreślenie zasługuje też współpraca ze szkołami. Zajęcia z przysposobienia czytelniczego, liczne konkursy, zajęcia z kołami zainteresowań - to tylko niektóre formy kulturalno-oświatowe organizowane przez Oddział w okresie sprawowania przez Panią Mieczkowską funkcji kierownika. Młodzi czytelnicy z Moniek uczestniczyli również wielokrotnie w imprezach wojewódzkich, gdzie zdobywali czołowe miejsca.

Pani Halina Mieczkowska wychowała czytelników, którym z pewnością biblioteka będzie zawsze bliska.

Chętnie też służyła radą młodym pracownikom, a swymi doświadczeniami dzieliła się na szkoleniach wewnętrznych i seminariach wojewódzkich.

Pozostawiła placówkę z uporządkowanym warształem i wysoką pozycją w środowisku.